

Savoir - vivre dla najmłodszych. Jak nauczyć dziecko dobrych manier?

Dobre maniery to dobry start w życiu. Rodzice często zastanawiają się, kiedy zacząć uczyć dziecko dobrych manier. Najłatwiej robić to w naturalnych, codziennych sytuacjach. Należy pamiętać, że dzieci naśladują zachowanie rodziców i rodzeństwa. Warto to wykorzystać.

1. Zaczynaj od zwrotów grzecznościowych.

Warto uczyć dzieci zwrotów grzecznościowych, używając podstawowych pojęć: proszę, dziękuję, przepraszam, dzień dobry, do widzenia. Dzieci uczą się intuicyjnie, dlatego rodzice powinni to wykorzystać. Maluchy obserwują przy tym zachowanie dorosłych, dlatego z pewnością zauważą także, że słowom towarzyszą gesty. Podczas witania - podanie ręki, czy skinienie głową, podczas pożegnania np. pomachanie ręką. To wszystko jest ważne, bo dzieci przejmą te wszystkie zachowania i zapamiętają je. Stykając się z innymi ludźmi, np. w przedszkolu, utrwalają poznane zachowania. Ważne jest także, by uznały te zachowania za naturalne, by o nich specjalnie nie myślały i nie przygotowywały się do wykonywania pewnych gestów. Powinny one stawać się nawykiem i czymś naturalnym, automatycznym.

2. Umiejętność zachowania się w różnych miejscach.

Często rodzice przebywają z dziećmi w miejscach publicznych, w centrum handlowym, w komunikacji miejskiej, w parku, na spacerze. To sytuacje, w których nieustannie możemy uczyć dziecko, jak zachować się właściwie, co wypada robić, a czego nie. Ustępowanie miejsca starszym osobom, sprzątanie po sobie, wyrzucanie śmieci do kosza, panowanie nad swoim tonem głosu. Te wszystkie zachowania będzie można bardzo szybko zobaczyć w zachowaniach dzieci. Należy także pamiętać, że coś, czego dziecko się nauczy, pozostaje w nim długo, a oduczenie się jakiegoś nawyku trwa znacznie dłużej niż jego przyswojenie. Dlatego trzeba uczyć dobrych zachowań. Dobrym przykładem jest tu mycie rąk po wyjściu z toalety, czy przed każdym posiłkiem. Dzieci nie lubią myć rąk, wydaje się im, że zajmuje to wiele czasu, który mogłyby poświęcić na zabawę. W tym przypadku warto jest wykształcić taki nawyk, by dziecko nie zastanawiało się nad tym, co zrobić po wyjściu z toalety, tylko

automatycznie poszło umyć ręce. Podobnie jest z korzystaniem z chusteczek higienicznych - dziecko powinno mieć je zawsze przy sobie i wiedzieć, kiedy może z nich skorzystać. Pokażmy mu także, jak to zrobić, gdzie wyrzucić zużytą chusteczkę, jak otworzyć i zamknąć opakowanie. Takie podstawowe informacje dorosłym wydają się banalne, ale dzieci nie muszą ich znać.

3. Dbanie o ubiór i odpowiednie zachowanie przy stole.

Bardzo ważne jest dbanie o swój wygląd, o to, by ubranie było czyste oraz odpowiednie do sytuacji (np. odświeżone podczas uroczystości rodzinnych i przedszkolnych, podczas wyjść do filharmonii), by mieć umyte i uczesane włosy. Powoduje to, że dziecko czuje się pewniej wiedząc, że właściwie wygląda. Warto nauczyć także dziecko właściwego zachowania się przy stole, podając estetycznie posiłki, ładnie nakrywając do stołu, korzystając ze wszystkich sztuczków. Jak wykorzystać serwetkę, co zrobić z rękoma przy stole, jak kulturalnie jeść i pić, co zrobić z naczyniami po zjedzeniu posiłku - te wszystkie informacje powinny być przekazane dziecku w domu, przy wspólnych posiłkach. Przy stole należy skupić się na jedzeniu, nie czyta się wtedy gazety, nie rozmawia przez telefon, nie bawi.

Nauka dobrych manier nie jest żmudną pracą, nie trzeba się do niej specjalnie przygotowywać. Ważne jest, by uczyć przy każdej okazji, w każdej sytuacji i pozwolić dziecku, by nabrało dobrych nawyków.

Bibliografia:

Agnieszka Frączek, „Dobre obyczaje, czyli w lekkim tonie o bon tonie”, Wydawnictwo Arkady, 2008.

Grzegorz Kasdepke, „Bon czy ton. Savoir – vivre dla dzieci”, Wydawnictwo Literatura, 2010.